

[Ole Bernt Henriksen]

har rådet mig til måske at bruge et andet udtryk, som kan rumme en større sandhed og måske en større betydning, nemlig have føling med, hvad der sker i denne planlægningsgruppe. Det hæfter jeg mig ved med meget stor glæde, fordi vi her må sige, at i og med at dette ikke er med i dagsordensforslaget, er der faldet ro om denne meget vigtige sag. Det vil jeg gerne kvittere for.

Dernæst skal jeg tillade mig at stille hr. Lasse Budtz et spørgsmål, som er af en vis betydning for mig. I forslaget om motiveret dagsorden står; at det pålægges regeringen:

»at støtte et opstillingsstop for mellemdistance- og kortdistanceraketter, således at der kan skabes et bedre grundlag for forhandlinger«.

Jeg vil gerne spørge hr. Lasse Budtz, om jeg må forstå dette således, at det drejer sig om et stop på begge sider, altså ikke et ensidigt stop i Vesten, men både i Øst og i Vest.

I øvrigt må jeg, når jeg nu ser på, hvad der er sagt og skrevet i de sidste måneder og uger og dage, og sammenligner med det, som står i dette forslag om motiveret dagsorden, sige, at jeg om ikke føler glæde, så dog en begyndende lettelse. Jeg fornemmer, at i her står over for en udvikling, hvor socialdemokratiet efter i nogen tid at have fjernet sig – måske mere, end nogen ønskede og det var tilsigtet – fra den enighed om dansk udenrigspolitik, som vi har haft siden 1945, bevæger sig i retning af noget, der for mig kunne ligne en begyndende genskabelse af et grundlag for enighed på dette meget vigtige område. Nu har det jo været sådan, at vi i disse debatter – vi har haft syv af dem, dette er den ottende – tit har inddraget i dem, hvad der er sket i de andre nordiske lande, og hvilke ideer man har fået i de andre nordiske lande. Jeg kan måske nok fornemme en vis parallelitet, når jeg læser norske og svenske aviser, mellem den udvikling, som jeg her beskriver, og den udvikling, som kunne synes at være i gang i Norge og Sverige, nemlig en erkendelse af, at vore lande ikke har råd til i hvert fald utilsigtede og ubegrundede uoverensstemmelser om vores udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Jeg ved egentlig ikke, om jeg ville bede hr. Lasse Budtz om en bekræftelse af denne min fornemmelse, for det kunne være, det var bedre, at dette var noget, der fik lov at vokse uden alt for megen snak og debat.

Men der er en sidste ting, som jeg havde lyst til at komme ind på, og som jeg også gerne ville have at hr. Lasse Budtz kommenterede i anden omgang. Det er spørgsmålet, om det er hensigtsmæssigt, at vi altid fører sådanne meget stærkt lokale debatter, eller om det kunne være hensigtsmæssigt, at vi, når vi førte disse debatter, lod både den danske befolkning og vore allierede forstå, at Danmark trods alt ikke er mindre og mere provinsielt, end at vi også kan drage nogle større emnekredse ind i disse debatter. I denne sammenhæng vil jeg gerne henvise til udenrigsministerens bemærkninger i udenrigsministerens svar om den studie, der er iværksat i NATO efter NATO-ministermødet i december 1983, som jeg synes har fået for lidt opmærksomhed, vakt for lidt interesse her, men som vel handler om, hvorledes NATO-landene vil forholde sig over for den nye generation af ledere i Sovjetunionen, som ikke kan være ret langt henne.

I begyndelsen af 1970'erne gav præsident Nixons udenrigsminister, Kissinger, Kina et signal om, hvordan Kina og USA under visse forudsætninger kunne samarbejde. Dette signal samlede Kina op, og resultatet blev, at Kina fik en ledelse, der var mere indrettet på forhandling om økonomi og teknologi og bredt samarbejde end på sabelraslen. Jeg kunne godt tænke mig, at noget lignende ville være klogt i forhold til Sovjetunionen. Men det behøver vi vel ikke være uenige om, for dette er vel næsten noget, der må følge af sig selv, hvis man, hvad vi meget ønsker, skal tilrettelægge en langsigtet dansk udenrigspolitik.

Ivar Hansen (V):

Det er vist ottende eller niende gang, vores sikkerhedspolitik i løbet af det sidste par år har været sat til debat her i folketinget. Målt med en historisk alen er det helt usædvanligt, at der siden den efter vores opfattelse kloge og fremsynede beslutning, som blev truffet her i folketinget i 1949 om dansk tilslutning til NATO, og frem til 1982 var en periode, der var præget i hvert fald på dette område af politisk ro og stabilitet, et område, der jo for Danmarks vedkommende må betegnes som livsvigtigt. Det var en periode, hvor der ikke var megen politisk næring at hente for de skiftende venstrefløjspartier her i folketinget.